

boji in pretepi med italijanskimi narodnimi prenapetostmi in socijalnimi demokraciji.

FRANCIJA. Na francoskem imajo novo vlado pod predsedstvom Brianda. Koj pri prvi parlamentarni seji je dobila ta nova vlada izdatno zaupnico od strani zbornice. — V Parizu zboruje konferenca zaveznikov. Na tem posvetovanju obravnavajo razorožitev Nemčije in kako pomagati Avstriji, da ne propade.

AVSTRIJA. Celotne avstrijske časopise kriči po skorajšnji finančni in prehranjevalni odpomoči, sicer se mora Avstrija pridružiti Nemčiji, ali pa si naj jo porazdeli med seboj sosedne države, predvsem Čehoslovaška in Jugoslavija.

Tedenske novice.

1. NASA SEVERNA MEJA. Dne 21. t. m. je objavila razmejitevna komisija v Mariboru točko, po katerih poteka naša severna meja. Na žalost smo izgubili par lepih kosov slovenske zemlje. Jugoslovanski in avstrijski člani komisije so se sporazumeli glede podrobne razmejitve tako, da nam odstopi Avstrija veliki del občine Veliki Boč. Jugoslavija dobi tudi iz vojaških ozirov važno postojanko „Jaršov hrib“, (visok 900 m) ki prevladuje nad Falo in Selnico. Odstopili smo pa Avstriji katastrofalno občino Vrhovec, veliki del občin Spišnik in Slatina ter mali del občine St. Ilj v Slov. gor. Pri Sv. Duhu so potegnili mejno črto med cerkev in šolo; cerkev je naša, šola pa nemška. Pri St. Ilju smo izgubili štiri slovenska posestva. Tudi cerkev Sv. Jurija ob Pesnici leži sedaj tik ob meji. — Ko so ljudje naših slovenskih občin izvedeli, da pridejo pod avstrijsko oblast, se jih je polotila velika razburjenost. Nekaterim posestnikom so razdelili posestva tako, da imajo polovico njih in travnikov v Avstriji, polovico pa v Jugoslaviji.

2. ZA NASO SEVERNO MEJO. Našo severno štajersko mejo so zelo krivično določili in sicer v našo škodo. Poslanec Jugoslovanskega kluba dr. Holc je poslal ministrske, mu predsedniku Pašiću sledeči ugovor: Razmejitevna komisija je našo severno mejo na ozemlju nekdanje Štajerske v podrobnostih določila tako, da je naš slovenski narod v gospodarskem, narodnem in kulturnem oziru zelo prikrajšan. Kako nenaravno in nesmiselno se je meja določila na vrhu Sv. Duha, je razvidno iz dejstva, da se je cerkev dala naši državi, šola in pokopališče pa Avstriji. Ne moremo dovoliti, da bi se toliko lepe in rodovitne zemlje in toliko število Slovencev prepustilo tujerodni državi. V smislu pariške mirovne pogodbe zahteva Jugoslovanski klub, da se določitev te meje revidira ter prosimo da blagovolite takoj povzročiti to revizijo. Našim samostojnem seveda ne pride na misel, da bi se zavzeli za blagor našega naroda, pač pa se zavzamejo za podržavljenje — advokatov!

3. STOLETNICA ROJSTVA Blaža Kocena. Dne 24. t. m. je preteklo sto let, odkar je zagledal Blaž Kocen, odlični slovenski zemljepisec, luč sveta. Rodil se je 24. jan. 1821 v Hotunju (ponkovska župnija), se posvetil po dovršenih šolah bogoslovju in kleru, služboval po raznih krajih Spodnjega Štajerja. Kot samouk študiral z brezprimerno vneto zemljepisje. Njegovo znamenito delo je atlant, knjiga zemljevidov, ki je izpodrinila vse stične nemške knjige in ki jo uporablja še danes na srednjih šolah. S tem svojim delom se je Slovencev sorodnik proslavil daleč preko domačih mej. Slava njegovemu spominu!

4. UMRLJ je č. g. Vračun, župnik v Sent Miklavžu pri Slov. gradcu.

5. PODRŽAVLJENJE advokatov. Briljantne glave v samostojni kmetijski stranki so „iztuhle“, da je podržavljenje advokatov nujno potrebno. Ako bi se badasta zahtevala samostojnih „bistroumov“ uresničiti, bi morali plačevati „dohitarje“ tudi tisti, ki se celo življenje ne tožari. Ko bi bili samostojneži res prijatelji kmeta, bi se morali pobrigati raje za „podržavljenje“ notarijata. Ako plača n. pr. mlad posestnik za kupno pogodbo in

ženitno pismo lepo svoto 1202 K notarju, ga to v sedanjih razmerah res težko obremeni. Toda samostojnežem ni mar za kmetijske koristi, ker so zadovoljni, ako pomagajo ubijati klerikalnega zmaja. Svetujemo poslancem Samostojne, da se potrudijo po svojih močeh za blagor liberalnih dohtarjev. Bomo ob priliki drugih volitev vsaj vedeli, s kom imamo opravka.

6. PREPOTREBNA ŽELEZNICA. Na vlogo trgovskega gremija v Mariboru naznanja ministrstvo za trgovino in industrijo, da je minister prometa odobril trasiranje proge Murska Sobota—Veržej—Križevci—Ljutomer—Veličane—Ormož in v to svrhu se je že imenovala sekcija s sediščem v Ljutomeru.

7. SKLEPI KZ v Loki pri Zidanem mostu. Dosedanji nastop poslancev SLS popolnoma odobravamo. V bodoče naj z isto vstrajnostjo borijo za avtonomijo Slovenije. Prisega po vsiljenem poslovanju naj na noben način ne položijo. Zahtevamo povrnitev naših fantov vojakov v Slovenijo. Prehrana naj se jim izboljša. Zajutrk naj dobivajo dnevno. Sinovi edinci naj se oproste vojaške službe. To ugodnost naj imajo vsi kmetje, mali srednji in veliki.

8. IZOBRAŽEVALNO DRUSTVO v Celju bo prirejalo redna mesečna po učna predavanja. Prvo predavanje se vrši na Svečnico popoldan ob 4. uri v vrtni dvorani „Belega vola“. Vabljeni ste vsi somišljeniki.

9. NADUCITELJ IZ SROMELJ ustreli. Dne 20. t. m. zjutraj ob 4. uri je tukajšnji posestnikov sin Joža Petan, po domače Godler, na lovu slučajno, nesrečno ustrelil svojega najboljšega prijatelja, lovca, tukajšnjega nadučitelja gosp. Dragotina Rumprer, ki je bil tudi na lovu. Strel je zadel smrtno nevarno. V teku četrt ure je gosp. nadučitelj izdihnil svojo blago dušo. Svetila mu večna luč!

10. UMRLJ je na Gomilskem v starosti 28 let občesploštvani in priljubljeni trgovec Viktor Cukala. Rajni je bil globoko veren in narodno zavden mož, ki je sodeloval pri vseh katoliških in gospodarskih organizacijah na Gomilskem. Pri Sv. Tomažu pri Ormožu je pa izdal svojo blago dušo tamošnjim mnogobislim gostilničar in posestnik Matevž Caf, brat rajnega mnogozasluznega dekana Jakoba Caf. Obema svetila večna luč, težko prizadetim obiteljem pa naše sožalje!

11. KEDAR pišeš naslov na pismo, razglednico ali dopisnico, napiši vedno ime pošte v prvem sklonu, imenovaniku: Radeče (ne v Radečah) Konjice (ne v Konjicah), Lokavec (ne v Lokaveu). Ako je več pošt istega imena, pripiši bližnjo okolico: St. Juri (ob južni železnici, ali ob Sčavnici, ali v Slov. gor.); Ribnica (na Pohorju ali na Kraskem) Selnica (ob Muri ali ob Dravi), Planina (ob Savi ali na Krasu), Koprivnica (na Štajerskem ali Hrvaškem). S tem olajšaš delo glavnim poštam in poštvi ambulanci, to je pošti na železniških vlakih, ki imajo poseben voz kmetu za strojem nalašč za razdelitev pošte med vožnjo na posameznih postajah. Domači, končni naslovni pošti pa delo olajšaš, ako pripišeš stanovanje, dom, hišno številko, domače ime onega, komur pišeš. N. pr. ali živi v Okroglicah, ali na Poljani, ali v Zerovnici, v Kurji vasi ali v Drenskem rebru, itd.

12. MASCUJ se nad sovražniki in nasprotniki kakor jablan: spušča sladko ovočje nanj, ki vanj luča kamenje.

13. KOLIKO MINISTROV smo že imeli v Jugoslaviji? Od 24. januarja 1918, torej od dneva ujedinjenja našega troimenskega naroda notri do konca lanskega leta smo imeli v Jugoslaviji vsaj 54 ministrov. Od teh je bilo po poklicu 18 odvetnikov, 3 častniki, 11 profesorjev, 2 duhovniki, 1 mlinar, 4 zdravniki, 3 generali, 1 črkostavec, 1 bivši častnik, 5 uradnikov, 2 zastopnika in 2 inženirja.

14. NAJSTAREJSI SRBIN. V Srbiji je doživel letos Paun Cvetočević iz Toplega dola častiljivo starost 115 let. Te dni ga je finančno ministrstvo oprostil osebno-dohodninskega davka. Škoda, da naši kmetje ne dosežejo Metuzalemove starosti, sicer bi jih tudi oprostili nadležne dohodnine.

15. SCHÖNBRUNN kupuje. Neka inozemska družba kupuje bivši cesar-

ski grad Schönbrunn na Dunaju ter hode iz njega napraviti igralnico.

16. KAZNI Avstrijcev za kmeta. Avstrijskemu državnemu zboru je vlada predložila predlogo, ki predvideva silno ostre kazni za tiste kmete, ki bi se branili oddati predpisano množino žita. Za vsak neoddan kilogram žita bo moral plačati kmet-zamudnik 50 K kazni.

17. STAVKA PROFESORJEV v Avstriji. Profesorji vseh srednjih šol v Avstriji so zahtevali zboljšanja njihovih gnotnega položaja. Zahtevali so, da se jim plače povišajo do 25. januarja t. l. Ako vlada njihovim željam ne ugodí, bodo s 1. februarjem t. l. ustavili pouk na šolah.

18. STAVKA v dunajskih bolnišnicah. Zdravniki, kakor tudi drugi uslužbeni dunajskih bolnišnic so zahtevali izboljšanja njihovih gnotnih razmer. Ker pa vlada zahtevi ne more ugoditi, je izbruhnila stavka v vseh dunajskih bolnišnicah.

19. KATOLICIZEM in boljševizem. V zadnji seji francoske zbornice je svobodomislec poslanec Furgot izjavil, da smatra, čeprav je on sam svobodomislec, katolicizem kot najboljši protistrup zoper razširjanje boljševizma. Furgot je odločno zahteval, da vlada takoj razjasni položaj med Francijo in Vatikanom ter uvede tozadevne prijateljske razmere.

20. SOVJETSKA RUSIJA — ogromno pokopališče. Znameniti nordijski geolog Hansen, ki se je nedavno vrnil z nekega študijskega potovanja iz Rusije na Švedsko, opisuje svoje vtise, ki jih je tam zadobil, nekako sledeče: Moskva — izropano mesto; Petrograd — mrtvec; cela Rusija je pokopališče, po katerem se klatijo ropari in bolniki. Protirevolucija bo strašna, ker jo bodo vprizorili tisti, ki so danes v boljševiških vrstah.

21. IZNAJDBA podmorskih čolnov. velikanov. Na tehnični šoli v Charlottenburgu je profesor Flamm podal obširno poročilo o načrtu, da se je nemški tehnik posrečilo izumiti podmorski čoln s 5000—9000 topami. Podmorski čoln bi vozil z brzino 28 vozlov na uro, oborožen bi pa bil s topovi kalibra 240 mm. Le predobro je, da Nemčija takega morilnega orožja ne sme več izdelovati.

22. A. KDO NE spada na noben pogreb? B. Zdravniki. A. Kako da ne? B. Je rajnega zdravil, ga bo sram, še pri pogrebu sodelovati — če pa ni bil poklican k bolniku, nima vzroka, se mu po smrti vsiljevati.

23. JAKA: Zakaj te ni bilo na županovem pogrebu? Nande: Njega tudi na moja ne bo. Čemu bi mu posojeval, česar mi ne bo vrnil nikdar, — ali čemu bi mu vračal, česar mi ni posodil.

24. KOLEDAR Jugoslovanske kmetске zveze za leto 1921 razprodaja za celjsko okrožje tajništvo Slov. ljudske stranke v Celju, hotel „Beli vol“. Izvođ stane 11 K, s poštnino vred 12 K. Naročujte! Če pridete v Celje, se oglasite v tajništvo!

Gospodarsvo.

25. JUGOSLOVANSKI KLUB za naše vinogradnike. Kmetiska zveza je na protestni shod vinogradnikov v Mariboru povabila naše poslance. Dobili smo naslednji brzojav iz Beograda. „Prisotnost poslancev radi nastalega položaja tu absolutno potrebna. Radi uvoza italijanskega vina smo in hočemo vse storiti v obrambo naših vinogradnikov. Jugoslovanski klub. Dr. Korošec.“

26. KMETIJSKA PODRUŽNICA Maribor in okoliš priredi prihodnjo nedeljo, dne 30. t. m., v dvorani okr. zastopa (Koroška cesta) ob 9. uri dopolne zborovanje, pri kojem se bodo določili koraki, ki jih storiti, da se uvoz laškega vina zabrani. Poročal bo g. vinarski ravnatelj Puklavec. Naj nikdo ne misli, da je k temu zborovanju nepotrebno priti, ker je v ta namen zadnjo nedeljo zborovala že Slov. kmetiska zveza. Vsaka korporacija, ki ima interes na tem, da se laško vino ne uvaž, naj se javi zoper uvoz, in pri vsakem teh zborovanj bi se naj trlo ljudi, ki na ves glas protestirajo. Drugače ni upati na uspeh. Kajti pri Lahih je v vrsti izvoznih pridelkov vino na prvem mestu, vino je njim najboljši vir dohodkov in zato bodo vse napeli, da dosežejo uvoz. Ako se

am to posreči, je naše vinogradišče uničeno. Kaj pa to pomeni, ve vsak, najbolje pa vinogradnik. Zato naj pri nedeljskem zborovanju ne manjka nobenega uda, pristopiti pa sme vsak, ki se za stvar zanima. — Se nekaj pri tej priliki! Začela se bo rez. Ključ od šmarnice lahko dobro proda, kdor jih hoče; ponudi jih naj podružničnemu blagajniku g. Flucherju, Gregorčičeva ulica 8, ali pa odborniku g. Rudlu v Lajtersbergu, vila Alvis.

27. PROTESTNI SHOD proti uvozu italijanskega vina se vrši na svečnico, dne 2. februarja, ob pol 8. uri, po rani službi božji v Konjicah v telovadnici deške šole. Vinogradniki — pridite v obilnem številu in agitirajte za obilno udeležbo!

28. POSILJAJTE nam protestne vloge proti uvozu italijanskega vina! Vinogradniki! V vašo korist je, ako nemudoma pošljete tajništvo KZ v Mariboru protestne vloge, v katerih se pridružujete objavljeni resoluciji, ki so jo stavili vinogradniki mariborskega okraja prilikom nedeljskega zborovanja v Gambinovi dvorani v Mariboru. Občinski odbori, Kmetijske podružnice, krajevni odbori KZ, posamezni vinogradniki, vzdramite se, dvignite svoj odločni glas, da se pozneje ne boste kesali! Vloge pošljite nemudoma na naslov: Tajništvo Kmetiske zveze v Mariboru, Cirilova tiskarna.

29. PROTI UVOZU italijanskega vina. Tajništvo KZ so poslale desedaj protestne vloge sledeče korporacije: obč. odbor Lastnec, obč. odbor Sv. Peter pod Sv. gorami, obč. odbor Sv. Križ pri Mariboru, okrajni zastop Sv. Lenart v Slov. gor., obč. odbor Smarjeta ob Pesnici, vinogradniki župnije Sv. Tomaž pri Ormožu, kraj. odbor KZ Sv. Jurij ob Pesnici, Kmet. podružnica Sv. Jurij ob Pesnici, vinski trgovec Zemljč, Sv. Tomaž pri Ormožu, Kmet. podružnica Sv. Peter pod Sv. gorami, Kmet. podružnica St. Ilj v Slov. gor. in kraj. odbor KZ pri Sv. Marjeti ob Pesnici.

30. KAKO PROTESTIRATE proti uvozu italijanskega vina? Občine, okrajni zastopi, Kmetijske podružnice, zadruga, društva in posamezne skupine vinogradnikov naj proteste proti uvozu italijanskega vina tako-le sestavijo: „Kr. vladi v Beogradu. Podpisana občina (okr. zastop, Kmet, podružnica itd.) protestiramo najodločneje proti uvozu italijanskega vina v Jugoslavijo. Z uvozom tujega vina bi bilo naše vinogradišče uničeno. Zadržujemo, da se pri trgovinskih pogajanjih s sosednjimi državami, posebno z Italijo pritegne zastopnik slovenskih vinogradnikov (strokovnjak). Pozivamo vlado, da tudi tega zastopnika plača država iz svojih sredstev, kakor plača vse druge člane te komisije. Datum... Podpisi.“ Take izjave pošljite takoj na tajništvo Kmetiske zveze v Mariboru (Cirilova tiskarna). Tajništvo jih potem skupno pošlje v Beograd. Zadeva je silno nujna, ker se bodo pogajanja z Italijo pričela že začetkom februarja.

31. S PLODERSNICE nujna prošnja. Plodersnica je gospodarsko težila v Cnupek, kamor pa zdaj ni moglo ne najmanjše betvice prodati. Ustvariti bi se zato morala zveza z Mariborom, ki je sicer začeta, a do 4 kilometre nedovršena. A ti 4 km imajo tako slabo občinsko cesto, da v dežju ali tudi zdaj pod nobenim pogojem ni mogoče kaj količnej težjega voziti. Vsled tega trpijo najhujše vinogradniki, ki ne morejo prodati ne kaplje vina. Na Plodersnici ne vpraša ne živa duša po vinu, ki vsled tega sploh nima cene. Kot edini kraj, kamor bi se prodajalo, bi prišel v poštev Maribor; in edina cesta, po kateri bi se moglo voziti, je cesta na Gorhji Cnupek, skoz Sčavniški dol in črez Sv. Lenart; to pa je dobrih 10 ur vožnje. Kdo iz Maribora bo torej šel k nam vina iskat? Posledica tega je, da se vinogradniki od dne do dne bolj zadolžujemo, ker si moramo denar izposojevati. Zato nujno prosimo, naj se okrajni zastop in deželna vlada usmilita Plodersnici in dasta napraviti o ne 4 km okrajne ceste.

32. VOJNIK. Naš krajevni odbor Kmetiske zveze je imel 16. januarja t. l., sejo, na kateri smo sklenili naslednje resolucije: 1. Zahtevamo izvoz živine, ker živina nima pri nas nobene cene, davki pa so čimdalje višji, da kmet ne more shajati. 2. Potrebščine,